

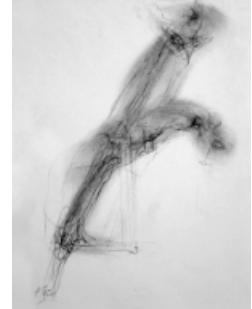

LOVAS ILDIKÓ

A spanyol menyasszony

(Lány, regény)

Részlet

Lassan a végéhez közeledett az iskolaév és egyáltalán nem számíthattam jó nyárra, mert egész életre összevesztett velem a legjobb barátnőm. Ez már jóval előbb megtörtént, csak nem vettem észre. Pontosan egy évvel korábban, vagyis azután, hogy befejeztük a nyolcadikat. Mivel az iskolareform áldozatai voltunk, nem kellett föl-vételiznünk, hanem folytattuk az általánost, csak immár középiskolásként. Egységes középiskolába jártunk, ez volt a hivatalos neve, egységes, hiszen mindenki számára kötelező és senkinek nem jó. Senkire sem szabva. Ez ugyanolyan dolog volt, mint a gimnázium – a szvetozár –, amit szakközépiskolának hívtak és csak két évig tartott, viszont előtte két éven keresztül a négyéves gimnáziumi anyag javát nyomták egységesen a fejekbe. Mert úgy vélték, joga van a lakatosnak is arra, hogy ismerje Szókratészt és Thomas Mannt. Nekem remek két évem volt, nem győztem háziolvasmány-elemzéseket írni.

Fölvételi izgalmak nélkül búcsúztunk el az általános iskolánktól, nem emlékszem, hogy sírtam volna, krémszínű rakott szoknya volt rajtam és rózsaszín, áttetsző blúz, de nem volt undorító, hanem klassz, magam is csodálkoztam, hiszen rózsaszín volt. Apró fehér pöttyökkel, de nem is pöttyök voltak, inkább úgy festettek az anyagon, mint a fehér foghiba, a fluorózis, amit leginkább a sötétben látni, amikor trükkös fények világítanak. Nagyszerű érzés volt befejezni az általános iskolát, az osztályomhoz nem ragaszkodtam túlságosan, de különben is együtt folytattuk. Bajom azzal, hogy valami új következik, nem sok volt. Kicsit izgultam, hogy meg tudok-e felelni a követelményeknek, vagy már tizenöt évesen búcsút vehetek az egyetemtől. A nyárra viszont úgy gondoltam, mint soha azelőtt. Titkos varázslatnak hittem, amitől megváltozik az életem. Biztos voltam abban, hogy megismerem a fiút, aki a szerelmem lesz. És mozi is lesz meg séta a korzón.

Nem sejtettem, hogy '82 nyarán a Pionír Cukorka-és Csokoládégyár medencéjének partján elveszítem a legjobb barátnőmet. A legjobb barátnőm, aki úszott, és akivel minden titkomat megosztottam, ugyanazokat a könyveket olvastuk és jegyzeteket készítettünk a Nagy Indiánkönyvből, mert nem tudtuk eldönteni, milyen sorrendben következnek a kötetek, csak abban voltunk biztosak, hogy a Vadölő az első és a Bórharisnya az utolsó, tehát adatokat jegyeztünk le, amelyeket összevetettünk és így sikerült eldöntenünk, milyen sorrendben követik egymást a történetek, emellett Tarzánba voltunk szerelmesek, Tarzán és az aranyváros, az volt a kedvencünk, bár nekem nem annyira, és azt is megtanultam, hogy a vécén ülve kell olvasni, vagyis hosszan kell ücsörögni a klotyón és időnként hangosan nyeríteni, erre legjobb a Rejtő, de ez nem igazán ment nekem, mert hányingerem támadt, vannak dolgok, amiket nehezen viselek: nyál, szagok, undorító történetek, amikben ezek szerepelnek, és a hosszú ücsörgés a vécén, mert én már azt sem értem, hogyan kell-

het vécére menni, ez önmagában szörnyű, de ha már így alakult, akkor legalább gyorsan legyen vége. Utolsó pillanatban szoktam elrohanni, amikor már szinte becsurog és sietek, alig lélegezve rohanok ki. A legjobb barátnőm nem ugyanaz a lány volt, akivel egyszer szerelmes levelet csórtunk ki egy postaládából és aki azóta Kanadában él, három lánya született és bátor, akár David Crocket, hiszen mindezt végigcsinálta, ehhez képest a gyors sodrású folyók, amiket a cobolyprém-sapkás hős legyőzött, valóban kicsiknek való mese. A legjobb barátnőm, az úszó, nagyon okos lány volt, szerintem sokkal több esze volt, mint nekem, ezért is lett fogorvos, azt mondta, járjunk fürdeni a Pionírba, ott lesznek fiúk is, viszünk könyveket és szendvicseket, labdát és badmintont, remek nyarunk lesz. Izgultam, mert nem gondoltam, hogy elengednek a szüleim. Azóta sem felejtettem el azt a hátalelt érzést, ami akkor öntött el, amikor mégis. Egyszerűen igent mondtak, biztosan azért, mert már tizenöt éves voltam. Mindennap kerékpárra pattantam, elgurultam a legjobb barátnőmért és indultunk a medencére. Csodás nyár volt, elég sok fiúval megismerkedtünk, főleg magyarokkal, mert szerbül nem nagyon tudtunk. De nekem mégis egy szerb fiú tetszett meg, olyan magas volt, hogy a feje, ha röplabdázás közben kinyújtózott, a júliusi napba ütközött, fehér bőre volt és fekete haja, de nem csak fekete, hanem ében. És kicsiny szakálla, ezért elneveztük Othellónak. A legjobb barátnőmmel mindig úgy feküdtünk, hogy ő jól meg tudja figyelni, arra néz-e Othello, s ha igen, vajon mikor. Én természetesen háttal feküdtem a medence túoldalának, ahol ő tanyázott a barátaival, nehogy észrevegye, hogy tetszik nekem. Amikor vízbe mentünk, ő is fürödni kezdett, olyankor néztük egymást, mindennap tíztől délutánig, a vízben bátrabban, a parton én leginkább a hátam fordítottam felé, de röplabdázás közben, ha mi játszottunk a pályán, sokat ránéztem, a hasam elolvadt, de nem rontottam el a játékot, minden sikerült, hiszen az volt a legnagyobb szerűbb nyár, kakaóvajjal kentük egymást a barátnőmmel, amitől köztudottan remekül lehet barnulni, de a darazsak is szeretik, mégsem csípett meg bennünket egy sem.

Szerintem a barátnőm nagyon szép lány volt. Rengeteg hullámos haja volt és kreol bőre, barna szeme és arányos, izmos teste, jót tett neki az úzás, szélesítette a vállát. Talán molett volt, kicsit duci, ez fájt neki, de én nem így láttam, azt szerettem volna, ha úgy nézhetek ki, mint ő. Pontosan úgy. De én egy égerre hasonlítottam, főleg, amikor kijöttem a vízből. Amúgy is kicsi fejemre rátapadt az amúgy is rendkívül ritka hajam, a bőröm fehér volt, de olyan fehér, hogy visszatükrözte a napsugarakat, ha elmentem a víz mellett napozók közelében, azok riadtan eltakarták a szemüket, elképzelné sem tudták, mi vakítja el őket. Legalábbis így éltem meg.

Egész nyáron kérdezgettem a barátnőmet, neki ki tetszik, melyik fiúba lett ő szerelmes, hogy azt pedig én

tartsam megfigyelés alatt, ez rendkívül ravasz dolog, mert nem áruljuk el magunkat, viszont segítünk egymásnak, ami csak fokozza a nyár és a szabadság ízét, hogy mi már ilyeneket is megtehetünk. Délutánra annyira elfáradtunk,

hogy alig tudtunk hazabicajozni, ám nem számított, hiszen alig vártam, hogy a csoda este folytatódjék. Ugyanis semmi nem ért fel az érzéssel, amikor este zuhanyozás és olvasás után elkapsoltam a kacsapalis éjjelilámpám, félig hasra feküdtem, a párnába fúrtam a fejem és magam előtt láttam Othellót, ahogyan rámnevet. Többször rámnevetett, tulajdonképpen sokszor. Apró rángások futottak át tőle a gyomromon.

Otthon meszelés folyt, a nagyanyám, mint megtudtam, mert nem titkolta el előlem, hanem alig várta, hogy jól elmondhassa nekem, rendkívül felháborodott anyám azon döntésén, hogy a segédkezés helyett reggeltől estig a medencénél lóghatok, lustálkodhatok és semmi hasznomat nem veszik. A nagyanyám szerint magamtól is félérhettem volna ésszel, hogy szegény anyám annyit dolgozik, mint egy állat, én pedig semmit nem segítek. Nem emlékszem, hogy felajánlottam volna a segítségem, noha egy évvel korábban, vagyis hetedikben egyetlen szombat délelőtt kétszer leszappanoztam a mennyezetet és át is kentem, húztam a konyhaasztalt, szerencsére már akkor is elég magas voltam, nem kellett székre állnom, hogy elérjem a plafont. Télen pedig kivittem a hóra a szőnyeget, krumplipaprikást főztem, ilyesmiket csináltam, amikor a szüleimnek munkaszombatja volt, vagyis nem féltem a munkától, ami nem azt jelenti, hogy szerettem volna. Azt szerettem, ha megdicsérnek és mosolyognak rám. Imádom, amikor dicsérnek. Számtalan örültséget elkövettem már érte.

Nem azért emlékszem tehát a meszelésre, mert részt vettem benne, hanem azért, mert szalmonellafertőzést kaptam a korzón vásárolt nyomós fagyitól – málna és vanília –, emiatt pedig egy hétig az ágyat nyomtam, nem mehettam a medencébe.

Lázasan feküdtem a szüleim ágyán, ami a szoba közepén, a szekrénynek fordítva állt, míg ők az én szobámban dolgoztak. Semmit nem tudtam enni pirítóson kívül és semmit nem tudtam inni Schweppes bitter lemonon kívül. Olvasni nem bírtam, aludni nem tudtam. Kínlódás volt minden perc. Nyomós fagyit azóta sem ettem. Gombócot is csak tizenöt évvel később Soltvadkerten, mert nagy a forgalom. Azóta, ha látom, hogy tényleg nagy a forgalom, megkockázatom, de igazából csak a Magnumban bízom.

Amikor egy héttel később újra megjelentem a Pionír medencéjének a szélén, Othello még sokkal jobban nézett ki és határozottan rám nevetett, nem kicsit, féloldalvást, mintha a barátja mondott volna valamit, s azon derülne, hanem a szemembe, kedvesen, hogy belefejeltem a medencébe. Akkor tanultam meg fejest ugrani, aminek később jó hasznát vettem. Tollasozás közben mondtam a legjobb barátnőmnek, hogy ezért a mosolyért még betegnek lenni is megérte.

A fűvön heverésztünk, én legjobban oldalvást szerettem feküdni, úgy lehetett legjobban beszélgetni. A legjobb barátnőm is mindig így feküdt, tehát egymással szemben, oldalvást elnyúltunk a törölközőkön és beszélgettünk, szárítkoztunk. Ő remekül ki tudta magát emelni a medencéből és a víz alatt meg is tudott fordulni, én egyiket sem, tőle próbáltam megtanulni. Fejest sem merem ugrani, ha nincs az a mosoly, tán soha nem tanulok meg. A fordulással nem boldogultam, de a kijövetelt megtanultam. A rugaszkodásban van a titok, le kell győzni a víz ellenállását, vagy ilyesmi. A combom többször lenyúltam, sokszor visszaestem, ezen remekül szórakoztunk. Mikor aztán elnyúltunk a törölközőn, volt mit kipihenni. Egyik ilyen pihenés alkalmával azt mondta a legjobb barátnőm, hogy a nővére olvasta egy német divatlapban, hogy egyáltalán nem divatos az, ha valakinek bemélyed a dereka, amikor oldalvást fekszik, hanem az egyenes vonal a divat. Nagyon megörültem, hogy ezt elárulta nekem, hogy még egy titkot megosztott velem, hiszen jól láthattam, az ő testének vonala bizony egyenes volt. Attól a pillanattól

kezdve, akármennyire nehezemre is esett, kinyomtam a derekam, hogy az én testem vonala is egyenes legyen, s ne szenvedjek hátrányt a soványságom miatt, meg azért, mert a derekam annyira bemélyed.

Addig azt hittem, nagyon jó alakom van, mindenki ezt állította, a nagyanyám összes sógornője is, pedig ők nem voltak túl kedves emberek, legalábbis soha nem hallottam, hogy bárkiről jót mondtak volna, márpedig elég sokat hallottam beszélgetni őket, azután, hogy anyukám munkába állt, vagyis tizenegy éves koromtól kezdve. A legnagyobb szájú, de egyben legügyesebb is, aki egész vagyonokat szerzett olaszországi útjaival, tükröskatának hívott, mert hacsak tehettem, az előszobatükör előtt nézegettem magam. Egy pillanatra határozottan emlékszem, koratavasz volt, talán március, egy zöld pulcsiban voltam, keskeny csíkok voltak az anyagban, kitüremkedtek belőle, a nap betűzött az előszobaaajtó sárga ablakán, kint még hó volt, a hóvirágok alig dugták ki a fejüket a garázs környékén, ahol a leghamarabb olvadt, reggel megsimogattam a fehér szirmocskájukat, volt egy kedves mesém, abban egy kislánynak hóvirágból készült koszorú volt a fején, valahogyan beteg édesanyján is ezáltal tudott segíteni, ezért szerettem annyira a hóvirágot, a mesét mindennap elolvastam és sírtam rajta titokban, a szeretet miatt. Én is úgy szerettem anyukámat, hogy elszorított tőle a fájdalom. A nagyanyámhoz reggelente érkeztem, ha nagyon hideg volt, és nem tudtam kizárni otthon az ajtót, villát dugtam a kulcsra lévő lyukba, úgy fordítottam el. Érzés után teát kaptam Olympos citromlével, az otthon soha nem volt, a szüleim anélkül adták nekem a teát vagy citrommal. Az Olympos citromlé az Magyarország volt, mint a rajtam lévő zöld pulcsi és a Kossuth Rádió is, ami elől az előszobatükör elé menekültem. Meg a sógornők elől. És akkor észrevettem, hogy van már mellem. Valahogyan lett az éjszaka folyamán, mert tegnap, amikor ugyanígy álltam, még nem volt. Domborodott a zöld pulcsi, én meg lehúztam, ahogyan csak tudtam, magamra feszítettem, akár egy páncélt, hogy minél job-

ban láthassam. Nem szóltam a konyhában ülőknek, féltem, kicsúfolnának. Ez ritka döntésem volt, általában nem jut eszembe, hogy bárki kicsúfolhatna engem, ezért mindig hévvel szoktam megosztani minden ötletem, gondolatom.

Fogalmam sincs, mit gondolhatnak felőlem igazából. Persze néhányszor visszahallottam. Mondhatom, hihetetlen. Még a férjek számában is túloznak.

Attól a koratavaszi naptól kezdve mindennap visszatértem a tükörhöz, de már nem az előszobában, hanem a hálószobában. Hosszan forgolódtam a szekrény előtt, ahol a megvilágítható tükör állt. Volt, hogy felültem az ágyra, úgy nézegettem magam. Az ágytámla elég széles volt ahhoz, hogy három nőt ábrázoló nippet helyezzen rá a nagyanyám. Az egyik a hófehér porcelán nő halvány-sárga leplen térdelt, egyik térde érintette a talajt, a másik nem. Szorosan összezárta a combjait, a melléhez érintette a kezét. Két melle kibuggyant alkarja és kézfeje mellől. Sokat eszembe jutott, amikor a keresztbe rakott táskám szíja hasonlóan feszített ketté. A másik nő lényegesen kisebb volt, de örületesen szép alakja volt, kihúzta magát, karjait magasan felnyújtotta és barna haját tartotta. Porcelánhaja hosszú volt és két fehér karja közt titkosan meredt felfelé. A kedvencem azonban a harmadik volt, egy felöltözött figura, fején turbán volt, testét ruha fedte, átlátszó muszlin az ujjakon és combokon. Nem tudom, hogyan lehetséges porcelánból muszlint készíteni, de lehetséges. A turbán közepén egy toll magasodott. A nő zsámolyon térdelt, egyik lába összehúzva, másik hosszan hátranyújtva az áttetsző bugyogóban. A fenekét olyan feszesen tartotta, hogy néha megtapogattam, nem forró-e a feszülő izmuktól. Mindene fehér volt, fehér porcelánból készült, mint két társa, de világoskék csíkok futottak a ruhája, bugyogója mentén, körbe a turbánján. A legszebb látvány volt, amit életemben láttam. Melle előre duzzadt, de nem volt hegyes és kerek sem. Ezt a pózt gyakoroltam legtöbbit a hálószoba franciaágyán, ahol, bármennyire kemény volt is az ágy, többször-többször eldőlt. Hogy meg tud-

jam tartani az egyensúlyom, a sarkam a fenekemhez szorítottam. A másik lábam hosszan hátrafesztettem, a derekam kihúztam, de annyira, hogy ropogott. A mellem kidüllesztettem, a kezem csipőre tettem. Ahogy így egyensúlyoztam,

oldalra fordított fejjel és meglehetősen elégedetten, hirtelen valami furcsa érzés suhant át bennem, a sarkam alatt, ahol a fenekemhez nyomtam. Olyan kellemes volt, hogy oldalra dőltem tőle az ágyon, és kuncogni kezdtem, abba sem tudtam hagyni. Azt hittem, véletlen, de egy idő után rájöttem, hogy nem az.

Amikor ezt eluntam, akkor az első számú hölgyet játszottam, ahogyan a nagyanyám nevezte őket. Karom a mellem közé szorítottam, de ez nem volt annyira sikeres, mert még nem igazán volt mérete a mellemnek. De maga a mozdulat nagyon tetszett, akkoriban láttam a Három testőrt a tévében, s a mozdulat azt idézte fel, ahogyan a hölgyek meghajolnak. Csak nem volt olyan kivágott ruhám, ezért, ha egyedül voltam, a nagyanyám a hátsókerben a paradicsomot karózta, lekaptam a pulcsim és a szekrény második fiókjából előkaptam a lila anyagot, s azzal tekertem körbe a törzsem. Az a lila anyag nagyszerű dolog volt, nem foszlott, hanem pöndörödött, teljesen áttetsző volt és finom érintésű, annak a sógornőnek a ruhájából maradt ki, aki tükröskatának hívták. Együtt varrtak a nagyanyámmal, s hol egyiküknél, hol másikuknál maradt a reszli. Én csempésztem be a konyhaszekrény fiókjából a hálószobába. Sokszor előfordult, hogy a lila reszlibe csavarva üldögéltem az ágyon és az Orvos a családban című könyvet nézegettem. Abból elég sokat megtudtam mindarról, ami érdekelt. A képek nagyon tetszetek, mert amikor azokat nézegettem, a lila anyagot sokkal finomabbnak éreztem.

Arra viszont nem emlékszem, milyen fürdőruhám volt a legszebb nyáron. A legjobb barátnőmére emlékszem, sötétkék volt fehér csikokkal, de a sajtó nem tudom felidézni. Nem volt fontos a testem. Csak Othello mosolya volt lényeges, hogy elcsípem-e és megtörténik-e még egyszer. Biztos voltam magamban, a tükrök előtt rengeteget gyakoroltam, billegést, fordulást, kihúzást, feszítést. És nagyon szép alakom volt. „De szép alakja van ennek a szaros lánynak”, ez a mondat olyan volt nekem, mint a jó napot. Természetesen a nagyszülői házban. Otthon ilyeneket nem mondtak nekem, de mindig éreztem, mennyire szépek látnak, de okosnak akarnak tudni, az lényegesebb. A szüleimmel olyan az élet, mint télikabátban a vatelin. Ha nincs benne, nem hívják télikabátnak. Ha a szüleim nem lennének benne, nem hívnák az életemnek.

Ez a bizonyosság tűnt el abban a pillanatban, amikor a legjobb barátnőm elárulta, hogy a német divatlapok szerint nem vagyok tökéletes. Addig ugyanis azt hittem magamról. Soha többet nem tudtam visszaszerezni azt a könnyedséget, amit ez előtt a mondat előtt éreztem. A legjobb barátnőm teljesen megváltoztatta az életemet.

Pokoli évek következtek. A tükör előtti első enyhülést akkor éreztem, amikor felpróbáltam a hihetetlenül szűk, párizsi menyasszonyi ruhám, aminek feszségét a térdből szétáramló, keményített, hátrafelé hosszabbodó fodrok még inkább hangsúlyozták. Nem tudtam, mekkora árat fizetek majd az élményért, hogy a tükör előtt újra

ellenállhatatlannak lássam magam. Nem akartam, hogy mások is lássanak. A kín ott kezdődött, hogy párizsi ruhámban, gyönyörű frizurámmal a szoba sarkában kellett állnom órákon át, hogy nézhessenek. Nem ért véget azzal, hogy elhagytam a szobát, de ott kezdődött azokban az órákban, míg rokonok, ismerősök érkeztek, hogy megnézzenek engem, azután pedig igitnak egy pálinkát, belehallgassanak a zenekar munkájába és jól érezzék magukat. Az udvar megtelt illatos emberekkel, én pedig egyre magányosabban álltam a szoba sarkában a szekrényből áradó, szélesen hőmpölygő levendulaillat fogságában. Akkor merült fel bennem, hogy vége az életemnek. Ma sem tudok úgy rá gondolni arra a napra, azokra az órákra, hogy ne fulladjak.

Azután tehát, hogy a barátnőm megváltoztatta az életemet, amiért én hálás voltam neki, hiszen el is titkolhatta volna előlem a német divatlapokból szerzett információt, csak még jobban szerettem őt. A testemmel való kapcsolatomban bonyolult volt, nem mondhatom, hogy miután kiderült, nem vagyok tökéletes, magamat kevésbé szerettem, mert nem éreztem tökéletlenségem. Ha a nagyanyám nem mondja el annyiszor, hogy a női szépség titka a dús hajkorona, „anyukáááám, elhahated, tudom, miről beszélek, elvégre a korzón tanultam ki a fodrászmesterséget, iparos voltam, na, hallod!”, magamtól fel sem ötlött volna bennem. Miután felpattantam a törülközőről és a medence felé vettem az irányt, akkor sem éreztem, hogy ne volnék a legjobb, noha fehér bőröm, hosszú karom zavart, a vízből kijőve pedig a kicsi fejem bosszantott a rátapadt vékony hajszálakkal, de azt külön éltem meg, nem a tökéletességem elrontójaként, hanem bosszúságként. Akkor még.

Lassan a végéhez közeledett a nyár, búcsút kellett venniünk a medencétől és a fiúktól. Belenyugodtam, hogy soha többé nem fogom látni Othellót, de ez nem fájt, mert a legszebb nyárom neki köszönhettem.

Szeptember elsején viszont majdnem elájultam, amikor az új iskola udvarán megláttam őt. Könnyen megláthattam, szinte mindenkinél magasabb volt. Mivel két egységes középiskola volt a városban, elég kevés esélye volt annak, hogy egy suliba fogunk járni. Pláne, hogy azt hittem, ő már legalább harmadikos, vagyis szakközépes. Nem tudtam, hogy csak egy év van köztünk. Amikor meglátott, megszűntek körülötte a zajok, a ricsaj, csak engem látott, elpirult és mosolygott, én pedig nem kaptam levegőt. Ránéztem a legjobb barátnőmre, aki szintén nem kapott levegőt.

Akkor megértettem, hogy miért nem nézett szinte soha arra a fiúra, akiről azt állította, hogy tetszik neki. Úgy telt a nyárom, hogy a szokásosnál is önzőbbnek éreztem magam amiatt, hogy a legjobb barátnőmnek tetsző fiú mozdulatairól, viselkedéséről alig számoltam be, viszont az időnk java részében Othellóról beszélgettünk.

A legjobb barátnőm nem ült mellém, és mire elvégeztük a szvetozárt, már nem is köszöntünk.

Ez jutott eszembe, amikor a spanyol menyasszonyi ruhámban eljutottam a Városházáig, és az első arc, amit megpillantottam, a klarinétos fiú arca volt. Ő volt az egyetlen ember, akinek nem volt szabad eljönnie. Nem is tudhattam arról, mikor lesz az esküvő.